

ג ל י ר נ ר ת ל ע י ר ו ן ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ע ר ו כ י ם ב י ד י נ ח מ ה ל י ב ו ב י ן
י ו ן ל ע ם מ ו ס ד ת ו ר ה ו ה ס כ ל ה ל מ כ ו ג ר י ם ו ל נ ו ע ר
ה ס ת ד ר ו ת נ ט י מ ז ר ח י ב א מ ר י ק ה

מ ת ד ו ר ה מ י ו ח ד ת ב ט ב י ל ה ה ס ת ד ר ו ת ה צ י ו נ י ת ה ע ו ל מ י ת
ה מ ח ל ק ה ל ח נ ו ן ו ל ת ר ב ו ת ת ו ר נ י י ם ב ג ו ל ה

נשא (תשי"ג) ה"ה-ו'

א. טאלה כללית:

במדבר רבה פ' נשא ח' ב': "איט או אטה", הה"ד (תהל' קמ"ו) "ו' אוהב צדיקים" - כך אמר הקבה"ו: (מטלי ח') "אני אוהבי אהב... ולמה הקבה"ו אוהב צדיקים? טאינן נחלה ואינן מספחה. אמה מוצא הכוהנים - בית אב הם. ואלוים - בית אב הם. סנ' (תהלים קל"ה): "בית אהרון ברכו את ה', בית הלוי ברכו את ה'." אם מבקש אדם להיות כהן - אינו יכול, להיות לוי - אינו יכול. למה? טלא היה אביו לא כהן ולא לוי. אבל אם מבקש אדם להיות צדיק, אפילו לוי, יכול הוא - טאינן בית אב. לכך הוא אומר (תהלים קל"ה) "יראי ה' ברכו את ה'." "בית יראי ה'" לא נאמר, אלא "יראי ה'". אינו בית אב אלא מעצם נחמדו. ואהבו לקבה"ו, לטיכך הקבה"ו אוהבם, לכך נאמר (תהלים קמ"ו) "ה' אוהב צדיקים."
הרבה הקבה"ו אוהב את הגרים. למה הדבר דומה? למלך שהיה לו צאן והיתה יוצאת בטדה ונכנסת בערב וכן בכל יום. פעם אחת נכנס אבי אחד עם הצאן, הלך לו אצל העוזים, היה רועה עמם. נכנסה הצאן לדיר, נכנס עמם; יצאה הצאן לרעות, יצא עמם. אמרו למלך: "הצבי הזה בלוח עם הצאן והוא רועה עמם כל יום ויום, יוצא עמם ונכנס עמם." היה המלך אוהבו, בזמן שהוא יוצא לטדה היה מפקד מרעה יפה לרצונו! לא יכה אדם אוהו! הזהרו בו! ואלו כשהוא נכנס עם הצאן, היה המלך אומר: "תנו לו ישתה!" היה אורבו הרבה אמרו לו (טרי המלך, רועי המלך): "כמה תיטיב יט לך, כמה כבשים יט לך, כמה גדיים יט לך ואין את מזהירנו. ועל הצבי הזה בכל יום ויום אתה מצוינו!" אמר להם המלך: "הצאן - רוצה ולא רוצה - כך היא דרכה לרעות בטדה כל היום ולערב לבוא ליטון בתוך הדיר. הצביים במדבר הם יטנים; אין דרכם ליכנס ליטוב בני אדם. לא נחזיק טובה לוח, שהניח כל המדבר הרחב הגדול במקום כל החיות ובא ועמך בחצר??? כך: אין אנו צריכים להתזיק טובה לגר, כהנייה מספחתו ובית אביו והניח אומתו וכל אומות העולם ובא לו אצלנו???" וכן דרבה עליו סמירה, שהזהיר את ישראל, שיטמרו עצמם מהם, טלא יזיקו להם (=לגרים), וכן הוא אומר (דברים י"ט) "וזהבתם את הגר"; (טמות כ"ב כ') "וגר לא תונה."
וכטם שחיבה תורה לגוול לחברו משלום מסון וקרובן איל הכמוריים, כן חיבה תורה לגוול את הגר משלום מסון ויביא קרבן איל הכמוריים. טכן כתיב (במדבר ה' ה'): "דבר אל בני ישראל איט או אטה כי יעשו מכל..." והפרטתו הזו בגוול הגר אמורה...

1. הסבר, מניין שפרשתנו בגוול הגר אמורה, והרי טח הגר לא תוזבר בה כלל?
2. מה רצו חז"ל להבליט במסל הצבי "שהניח כל המדבר הרחב" ובא "ועמד בחצר"?

ב. ז' והתוודו את חטאתם

ראב"ע: איזה מהם טיהיה, איט או אטה.

1. מה קשה לראב"ע?
2. מה ראתה התורה להביא פעל זה בצורת התפעל ולמה לא נאמר "והודו דוגמת (מטלי כ"ח) "ומודה ועוזב ירוחם"?

אג. ז' ונתן לאטר אטם לו

מסחים ל"א א': ר' נתן אומר: מניין לנוטה בחברו מנה וחברו בחברו - מניין טמוציאין מזה ונותנים לזה? ת"ל: "ונתן לאטר אטם לו".

- 1xx הסבר את דברי ר' נתן: מי הוא "זה" הראטון ומי הוא "זה" הסני?
- 2xx הסבר כיצד למד ר' נתן דין זה מלטון הכתוב?
3. האם - לדעת הגמ' - פירוט המלה "אטם" במסוקנו הוא כטרוט "ואטמה הנפט" בפסוק ו' או טונה הוראותם?
- 4xx הסוה רט"י ד"ה לאטר אטם לו: למי טנתחייב לו. האם דעת רט"י בפרוט פסוקנו היא כדעת ר' נתן?

הטאלות המסומנות א קטות והמסומנות אא קטות ביותר. ענה לפי יכלותך וחבנתך. טטובות יט לטלוח לנחמה ליבוביץ, הסתדרות הציונית העולמית, המח' לחנוך ותרבות תורניים בגולה, ירוטלים ת.ד. 92.